Α Ϊ Σ Ε

Λὰ ἴλ λάχ, ἴλ ἀλλάχ, βὲ Μωχάμετ ρεσούλ οὔλ λάχ !... Μεγάλος εἶνε ὁ Θεὸς καὶ ὁ Μωάμεθ ὁ μόνος προφήτης του !...

Ἀκοῦστε τί συνέβηκε στὴ Σταμπούλ, τὸ τριακοστὸ ἔτος τῆς Ἐγίρας :

Ὁ ἥλιος μόλις εἶχε προβάλει, φωτίζοντας τοὺς μιναρέδες τῆς Πόλης καὶ τὸ χρυσὸ θόλο τοῦ παλιοῦ σεραγιοῦ. Ὁ ἰμάμης, ὀρθιος καὶ ἀκίνητος στὸν ἐξώστη τοῦ μιναρέ, ἔδινε τὸ σύνθημα τῆς πρωϊνῆς προσευχῆς, προσκαλώντας τοὺς πιστοὺς νὰ ξυπνήσουνε. Ὅλοι κοιμώντουσαν στὴν ἀπέραντη πόλη, καὶ μονάχα οἱ φύλακες τοῦ χαρεμιοῦ ἀγρυπνούσανε μπρὸς στοὺς θαλάμους μὲ τὶς ὁδαλίσκες.

Σὲ κάποιο μεταξοστρωμένο δωμάτιο τοῦ σεραγιοῦ, μιὰ γυναίκα κάθεται σ' ἕνα ντιβάνι, ἀνάμεσα σὲ δέκα σκλάβες ποὺ τὶς κουράζει μὲ τὶς ἰδιοτροπίες της. Εἶνε ἡ ὡραία Ἀϊσέ, ἡ εὐνοουμένη τοῦ Σουλτάνου Νουρεδίν κ' οἱ δοῦλες την βοηθᾶνε νὰ στολιστεῖ. Πᾶνε ὅμως τρεῖς ὧρες τώρα ποὺ καλλωπίζεται κι' ἀκόμα δὲν εἶνε εὐχαριστημένη.

— Βάλτε κι' αὐτὰ τὰ μαργαριτάρια στὰ μαλλιά μου—λέει ἡ : ἐρήφανη καλλονή'—κι' αὐτὰ τὰ σμαραγδένια βραχιόλια στὰ μπράτσα μου !...

Ὕστερα, κοιτάζεται λίγο στὸν καθρέφτη, μὰ δὲ μένει ἱκανοποιημένη ἀπ' τὴν ἐξέτασή της. Πετάει μακρυὰ τὰ στολίδια, ζητάει ἄλλα σκουλαρίκια, ἄλλα δαχτυλίδια, ἄλλα μεταξωτὰ πασουμάκια, ἄλλα ἀστροκεντημένα σαλβάρια, ἄλλα πολύχρωμα ζωνάρια νὰ δέσουν τὴ δαχτυλιδένια της μέση—χωρὶς νὰ τὴν εὐχαριστεῖ τίποτα. Οἱ δοῦλες της ἄδειασαν τριγύρω της ὅλες τὶς κασετίνες της, ὅλα τὰ σεντούκια της χωρὶς νὰ βρίσκουν τίποτα ποὺ νὰ ἀρέσει τῆς κυρᾶς τους.

Μὰ γιατὶ ἄραγε νὰ θέλει ἡ πεντάμορφη Ἀϊσὲ νὰ γίνῃ πιὸ ὡραία ἀκόμα ; Γιατὶ νὰ ἀμφιβάλῃ, σήμερα, γιὰ τὴ δύναμη τῆς ὠμορφιᾶς της ; Μήπως ὁ Σουλτάνος λέει νὰ ρίξῃ τὸ μαντήλι σὲ καμμιὰν ἄλλην ; Ἢ μήπως θέλει νὰ στολιστῇ γιὰ κανένα φίλο !...

Ἀνάμεσα στὶς σκλάβες εἶνε καὶ μιὰ ποὺ παρακολουθεῖ μ' ἀνησυχία τὴ νευρικότητα τῆς Ἀϊσέ. Ἡ νεαρὴ αὐτὴ Ἑλληνίδα ἀπαντοῦσε μὲ δειλὰ ἐπιδοκιμαστικὰ κινήματα στὶς ἐρωτηματικὲς ματιὲς ποὺ τῆς ἔριχνε ἡ κυρά της.

Ὅταν ὅμως ἡ Ἀϊσὲ φάνηκε, τέλος, ἱκανοποιημένη ἀπ' τὸν κολλωπισμό της—καὶ ἦταν ἀλήθεια ὠμορφη σὰν οὐρὶ τοῦ Παρυδείσου—καὶ εἶπε στὶς σκλάβες της νὰ τὴν ἀφήσουν μόνη, ἔγνεψε τῆς Ἑλληνίδας νὰ μείνῃ :

— Μεῖνε, τῆς ψιθύρισε στ' αὐτί, σφίγγοντάς της τὸ χέρι.

Καὶ ἡ σκλάβα, ποὺ ἦταν ἕνας Ἕλληνας μετεμφιεσμένος σὲ τουρκάλα, ἔπεσε στὰ πέδια τῆς Ἀϊσέ, μόλις οἱ δοῦλες ἀπεσύρθησαν.

— Τί ὡραία ποὺ εἶσαι, Ἀϊσέ μου ! τῆς εἶπε μεθυσμένος ἀπὸ ἔκσταση.

— Νομίζεις, φῶς τῆς ψυχῆς μου : Δόξα στὸν προφήτη, εἶμαι ἀλήθεια πολὺ ὠμορφη...

— Μὰ γιατὶ ὁ ἐξαιρετικὸς αὐτὸς στολισμός ; τὴ ρώτησε τότε μὲ ἀγωνία ὁ Ἀνδρόνικος. Ἤτανε φανερὸ πειὰ πὼς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ τὸν βασάνιζε ἀπὸ πολλὴν ὥρα.

— Σὲ σένα μπορῶ νὰ τὰ πῶ ὅλα, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Ἀϊσέ. Σ' ἀγαπῶ ὄχι μονάχα γιατὶ εἶσαι νέος καὶ ὡραῖος καὶ γιατὶ παίζαμε μαζὺ ὅταν εἴμαστε μικρὰ παιδιὰ στὴν Ἀθήνα, μὰ καὶ γιατὶ εἶσαι γενναῖος καὶ ὑπερήφανος σὰν καὶ μένα. Μὲ σκλάβωσες μὲ τὴν τόλμη σου νὰ φτάσεις ὥς ἐδῶ, στὰ βάθη τοῦ χαρεμιοῦ, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὲ ξαναφιλήσεις. Εἶμαι δική σου γιὰ πάντα. Μὴν ξεχνᾶς ὅμως πὼς ὁ σουλτάνος, ὁ κύριός μου εἶνε καὶ ὁ Θεός μου. Ἥμουν δούλη, ὅπως ὅλες οἱ ἄλλες, μὰ κεῖνος μὲ ἔκανε εὐνοουμένη καὶ βασίλισσα. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴν τὸν εὐγνωμονῶ ; Καὶ πῶς νὰ μὴν αἰσθάνομαι τὸ φόβο μήπως μὲ βαρεθεῖ καμμιὰ μέρα καὶ δώσει σ' ἄλλην τὴν εὔνοιά του ;

— Μά, δὲν ἔχεις νὰ φοβᾶσαι τίποτα ! τὴν καθησύχασε ὁ Ἀνδρόνικος. Εἶνε δυνατὸ νὰ ξαναγινῇς ἐοὐ δούλη ; Ποῦ θᾶβρῃ ἄλλη γυναίκα ὠμορφότερη ἀπὸ σένα, νὰ τὴν ἀνεβάσει στὴ θέση σου ;

— Καὶ ὅμως ! ψιθύρισε ἡ Ἀϊσέ, πικροχαμογελώντας. Πρὶν ἀπὸ ὀχτὼ μέρες ἕνας φίλος του τοῦ ἔστειλε δῶρο κάμπρισες ὀδαλίσκες. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς εἶνε καὶ μιὰ—ὠμορφη σὰν καὶ μένα. Μὴ διαμαρτύρεσαι ! ξέρω καλὰ τί λέω !... Κι' ὅταν ἀναγναρίζει μιὰ γυναίκα πὼς ὑπάρχει καὶ ἄλλη ὠμορφη σὰν κι' αὐτήν... Ἂς εἶνε... Ἡ Κιρκασία αὐτὴ ἔχει τρία μεγάλα προτερήματα : παίζει κιθάρα, χορεύει σὰν μπαγιαντέρα καὶ εἶνε φιλόδοξη. Ὁ Νουρεδίν τῆς χαμογέλασε, μόλις τὴν ἀντίκρυσε. Σὲ καμμιὰ ἄλλη γυναίκα δὲν τὸκανε αὐτό... Καὶ σήμερα θὰ γίνῃ συνάθροιση ὅλων τῶν γυναικῶν. Θὰ συναγωνιστῶ τὴν Κιρκασία... Καὶ τότε θὰ τάχω ὅλα : καὶ τιμές, καὶ τὴν εὔνοια τοῦ σουλτάνου—καὶ τὴν ἀγάπη σου !...

— Τώρα καταλαβαίνω ! ψιθύρισε ὁ φίλος της. Εἶμαι ὅμως βέβαιος πὼς ἐσὺ θὰ νικήσῃς. Ἂν πάλι ὁ Νουρεδὶν τυφλωθεῖ τόσο ὥστε νὰ προτιμήσῃ τὴν ἄλλην, τότε ἕνα μονάχα μᾶς μένει νὰ κάνουμε : νὰ σὲ κλέψω ἀπ' τὸ χαρέμι καὶ νὰ πᾶμε νὰ μείνουμε μαζύ, μακρυά, σὲ ξένες χώρες...

Ἡ Ἀϊσὲ ἔμπλεξε τὰ μπράτσα της γύρω ἀπ' τὸ λαιμὸ τοῦ ἀγαπημένου της καὶ τὸν φίλησε στὸ μέτωπο. Τὴ στιγμὴ ὅμως ἐκείνη ἀκούστηκε τὸ τύμπανο ποὺ προσκαλοῦσε τὶς σκλάβες τοῦ χαρεμιοῦ νὰ μαζευτοῦνε στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ σεραγιοῦ.

***

Ὁ βασιλιὰς τῶν Βασιλιάδων, ὁ ἀγαπημένος τοῦ ἀλλάχ, ὁ ἕβδος διάδοχος τοῦ Μωάμεθ, ὁ σουλτάνος Νουρεδίν, κάθεται στὸ θρόνο του, ἀνάμεσα στὴν οἰκογένεια καὶ στὴν αὐλή του. Ὁ θρόνος του εἶνε ἕνα ψηλὸ χρυσοκεντημένο ντιβάνι. Ἡ οἰκογένειά του ἀποτελεῖται ἀπὸ πενῆντα γυιοὺς καὶ διακόσιες γυναῖκες. Καὶ ὁ Νουρεδίν, παίζοντας στὰ χέρια ἕνα βαρύτιμο κεχριμπαρένιο κομπολόϊ, περίμενε νάρθοῦν ἡ Κιρκασία κ' ἡ Ἀϊσέ. Ἡ ὀδαλίσκες σκλάβες εἶχανε στήσει μπροστά του τρελλὸ καὶ παράφορο χορό, μὰ κεῖνος δὲν προσέχει καθόλου σ' αὐτές... Περιμένει... Κι' ἀξαφνα, σηκώνεται τὸ βαρὺ παρατέτασμα καὶ παρουσιάζονται ἡ δυὸ ἀντίζηλες...

Ὅσο ἡ Ἀϊσὲ εἶνε πλουσιοστολισμένη, τόσο ἡ Κιρκασία εἶνε ντυμένη ἁπλᾶ καὶ χωρὶς ἐπιγύδευση. Τὰ μάτια καὶ τῶν δυὸ λάμπουν. Πλησιάζουν στὸ θρόνο, κάνουν ἕνα τεμενὰ ὡς κάτω μπρὸς στὸ Νουρεδὶν καὶ περιμένουν νὰ τοὺς πῇ νὰ χορέψουν γιὰ νὰ δῇ ποιὰ ἀπ' τὶς δυὸ εἶνε ἡ καλύτερη. Τὸ σύνθημα δίδεται. Καὶ ὁ χορὸς ἀρχίζει. Ἡ μιὰ φαίνεται ἀπ' τὴ συγκίνηση πιὸ ἡδυπαθής, ἡ ἄλλη ἀπ' τὴν πεποίθηση τῆς νίκης πιὸ ὡραία. Τὰ κορμιά τους φειδοστρίβονται μὲ σοφὲς προκλητικὲς κινήσεις... Δὲ μπορεῖς, ἀλήθεια, νὰ ξεχωρίσῃς ποιὰ εἶνε πιὸ τεχνίτρα, ποιὰ ἔχει περισσότερα θέλγητρα... Ὁ ἴδιος δισταγμὸς διαβάζεται στὰ μάτια τοῦ Νουρεδίν... Ἡ Ἀϊσέ, βλέποντας τότε πὼς ὁ σουλτάνος ἀμφιβάλλει γι' αὐτήν, βάζει ὅλα τὰ δυνατά της νὰ ξανακερδίσει τὴν εὔνοιά του. Τραγοῦδι τοῦ Σααδὴ τὰ μάτια της, ὄνειρο ἀνατολίτικης ξάστερης νύχτας τὸ λύνισμα τῆς μέσης της... Καὶ ὁ Νουρεδὶν ἀρχίζει νὰ τὴ ρίσκει πολὺ πιὸ ὠμορφη ἀπ' τὴ νέα Κιρκασία. Σηκώνει τὸ δεξὶ του χέρι, ποὺ κρατοῦσε τὸ μαντήλι τῆς προτιμήσεως κ' ἑτοιμάζεται νὰ τὸ πεταξει στὴν Ἀϊσέ. Ἡ Κιρκασία βλέπει τὸ κινημά του, ταράζεται, ζαλίζεται, καὶ, ἀφοῦ ταλαντεύεται λίγο, κάνει δυο-τρία βήματα παραπατώντας καὶ πέφτει λιπόθυμη μπρὸς στὸ θρόνο. Καταλαβε πως τα ὄνειρά της εἶχανε σβύσει. Μὲ τὸ πέσιμό της διώξε ἀπεκάλυψε στὰ μάτια τοῦ σουλτάνου τέτοιους θησαυρούς, ὥστε ὁ Νουρεδίν, τρελλὸς ἀπὸ ἐξαφνικὴ καὶ κεραυνοβόλα ἀγάπη, καὶ μὴ γνωρίζοντας πιὰ τί κάνει, τῆς πετάει τὸ μαντήλι. Τὴν ἴδια στιγμὴ καὶ μιὰ ἄλλη γυναῖκα ἔπεφτε λιπόθυμη μὲς στὴ μέση τῆς σάλας, μπήγοντας σπαραχτικὴ κραυγὴ πόνου. Ἦταν ἡ Ἀϊσέ, ἡ παλιὰ εὐνοούμενη τοῦ σουλτάνου, ποὺ ξαναγινότανε σκλάβα...

***

Τὸ ἴδιο βράδυ, ἡ παλιὰ βασίλισσα, κάθεται μονη σ' ἕνα κιόσκι τοῦ μπαξὲ καὶ περιμένει νάρθῃ ἡ ὥρα νὰ ἐπιστρέψῃ ὄχι πιὰ στὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματά της, μὰ στοὺς θαλάμους ὅπου μένουν καὶ ἡ ἄλλες κοινὲς σκλάβες. Συλλογίζεται τὰ περασμένα της μεγαλεῖα καὶ τοὺς ἐξευτελισμοὺς καὶ τὶς ταπεινώσεις ποὺ τὴν περιμένουν τώρα—καὶ θέλει νὰ ἐκδικηθῇ τὴν κλεφτρα τῆς τύχης της. Ἀξαφνα παρουσιάζεται μπροστά της ὁ Ἀνδρόνικος.

— Ἐσὺ εἶσαι, καλέ μου φίλε ! φωναξε ἡ Ἀϊσὲ κι' ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά του.

— Ναί, γλυκειά μου Ἀϊσέ, καὶ ἦρθα νὰ σὲ πάρω νὰ σὲ πάω στὸ χαρεμι. Ποτὲ μου δὲν τὸ περίμενα αὐτό.

— Ἐγὼ πάντα τὸ φοβόμουνα Ἀχ ! θὰ πεθάνω ἀπ' τὴ λύπη μου.

— Μὴν παραπονιέσαι γιὰ τὴν ἀτυχία σου πρὶν μάθεις τὴ δική μου. Μὲ μεταθέτουν ἀπ' τὴν ὑπηρεσία σου στὴν...

— Πᾶψε ! μὴν προφέρεις μπροστά μου τ' ὄνομα της ! ἔστριγγλισε ἡ Ἀϊσὲ καὶ τὰ μάτια της ἄστραψαν ἄγρια.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη περνοῦσε μπρὸς ἀπ' τὸ κιόσκι ἡ Κιρκασία μὲ τὴ συνοδεία της, πηγαίνοντας στὰ βασιλικὰ διαμερίσματα της. Ἡ ζήλεια κέντησε μὲ χίλια φειδια τὴν καρδιὰ τῆς Ἀϊσὲ καὶ ὁ πόθος τῆς ἐκδικήσεως τὴν ἐτύφλωσε. Ἄρπαξε μὲ δύναμη τὸ χέρι τοῦ Ἀνδρονίκου καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἂν μοῦ φέρεις τὸ κεφάλι της, σοῦ ὁρκίζομαι στὸ ὄνομα τοῦ Ἀλλὰχ νὰ σ' ἀκολουθήσω, παντοῦ ὅπου θελήσεις, νὰ εἶμαι δική σου ὡς τὸ θάνατο !...

Ὁ νέος τὴν κοίταξε λίγο κατάματα, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξη. Ἦτανε κίτρινος σὰν τὸ λεμόνι. Ἀξαφνα τὴν τράβηξε στὴν ἀγκαλιά του, τὴ φίλησε μ' ἀπελπισμένο πάθος—κ' ἔφυγε σὰν τρελλὸς ἀπ' τὸ κιόσκι.

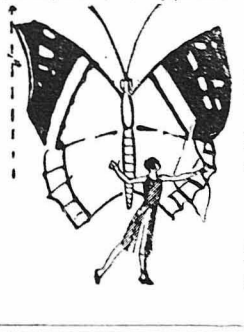

***

Τρεῖς μέρες πέρασαν ἀπὸ αὐτὴ τὴ βραδυά.

Ἡ Ἀϊσέ, φορώντας τώρα τὸ γιασμακὶ σὰ σαβανο, δὲν ἔκανε καθόλου παρέα μὲ τὶς ἄλλες δοῦλες, μονο καθόταν ἀμίλητη σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ ὀντὰ καὶ περιμενε τὸ φίλο της τὸν Ἀνδρόνικο νὰ τῆς φέρει ἐκεῖνο ποὺ τῆς εἶχε

τάξει.

Ἕνα βράδυ, ἐνῶ ὅλες ἡ ἄλλες γυναῖκες κοιμόντουσαν καὶ αὐτὴ μονάχα ἀγρυπνοῦσε μὲ τοὺς μαύρους εὐνούχους, τὸ παραπέτασμα τῆς πόρτας σηκώθηκε καὶ κάποιο χέρι πέταξε μπρὸς στὰ πόδια της ἕνα χρυσοκεντημένο σάκκο.

— Ἐπὶ τέλους ! εἶπε ἡ Ἀϊσέ, μὲ στεναγμὸ ἀνακουφίσεως, πηδώντας ἀπ' τὸ κρεββάτι της.—Σ' εὐχαριστῶ Ἀνδρόνικε, σ' εὐχαριστῶ, ἐπειδὴ μ' ἐξεδικήθης !...

Τὸ χέρι ἐξαφανίστηκε μὲ τὴν ἴδια ταχύτητα, χωρὶς ν' ἀκουστῇ ἡ παραμικρὴ φωνή.

Ἡ Ἀϊσὲ ἔρριξε μιὰν ἄγρια ματιὰ στὸ τρόπαιο. Ἡ χαρὰ ποὺ αἰσθανότανε δὲν τὴν ἄφηνε νὰ δοκιμάσῃ οὔτε φόβο οὔτε φρίκη γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ σάκκου.

— Ἐσὺ εἶσαι λοιπόν, ἐσύ, κλέφτρα τῆς εὐτυχίας μου ! ψιθύρισε μὲ σιγανὴ φωνή, κοιτάζοντας τὸ σάκκο. Ἄ ! σοῦ τὸ χρωστοῦσα αὐτό, ὡραία μου. Κοίτα πῶς ἔγεινες τώρα. Ὁ κύριός σου δὲ μπόρεσε νὰ σὲ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν ἐκδίκησή μου !

Ἄψυχα τώρα εἶνε τὰ μάτια σου ποὺ λάβωσαν τὴν καρδιὰ τοῦ ἀφέντη μου, καὶ τὸ κορμί σου, ποὺ τοῦ ἄναψε πόθο ἄσβυστο καὶ ποὺ τὸν ἔκανε νὰ μ' ἀπαρνηθῇ, εἶνε τώρα ξαπλωμένο, νεκρό, στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σεραγιοῦ. Μά, νά, ἀκούω τὸν Ἀνδρόνικο νὰ πλησιάζῃ.

Πράγματι, κάτι βήματα ἀκούστηκαν νὰ πλησιάζουν πίσω ἀπ' τὸ παραπέτασμα· μὰ δὲ θὰ ἦταν ἀνδρικά, καθὼς φαινότανε ἀπ' τὸ ἁλαφρὸ περπάτημά του.

— Μὴν περιμένεις τὸ φίλο σου, Ἀϊσέ, γιατὶ δὲ θἄρθει ! εἶπε ἡ Κιρκασία, ἀνασηκώνοντας τὸ παραπέτασμα. Δὲ θἄρθει, γιατὶ βρίσκεται κοντά σου, μέσα σ' αὐτὸν τὸ σάκκο :

— Ἡ Ἀϊσὲ ἄνοιξε τὸ σάκκο—κι' ἔπεσε κάτω λιπόθυμη ὅταν εἶδε τὸ ξανθὸ κ' αἱματοβαμένο κεφάλι τοῦ Ἀνδρονίκου...

Ἡ εὐνοουμένη ἔκανε κάποιο νεῦμα στὸ μαῦρο δοῦλο ποὺ τὴ συνώδευε κ' ἔφυγε.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τῆς εἶχε ἀφαιρέσει τὴν εὔνοιά του, ὁ Νουρεδὶν εἶχε διατάξει νὰ ἐπιτηροῦν τὴν Ἀϊσέ, γιατὶ ἤτανε σχεδὸν βέβαιος πῶς δὲ θὰ καθόταν ἥσυχη. Κάποιος κατάσκοπος εἶχε παρακολουθήσει τὴ συνομιλία της στὸ κιόσκι μὲ τὸν Ἀνδρόνικο... Ὁ πατισὰχ ἄφησε τὴν Ἀϊσὲ στὴ διάθεση τῆς εὐνοουμένης, νὰ τὴν τιμωρήσει ὅπως θέλει αὐτή, καὶ ἡ Κιρκασία εἶπε τοῦ μαύρου δούλου νὰ ἐκδικηθῇ σκληρὰ τὸν Ἀνδρόνικο...

***

Καὶ ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, ἐνῶ ἡ σελήνη ἔρανε μ' ἀσημι τἀκύμαντα νερὰ τοῦ Βοσπόρου καὶ βαθειὰ σιγὴ σκέπαζε τὸ μαργαριτάρι τῆς γῆς, κάτι ἀραπάδες πετούσανε στὴ θάλασσα, μέσα σ' ἕνα τσουβάλι, τὴ ζωντανὴ Ἀϊσὲ καὶ τὸ κεφάλι τοῦ Ἕλληνος, ἀπ' τὸν ἐξώστη τῆς εὐνοουμένης, ἐνῶ ὁ πατισὰχ Νουρεδίν, ζαλισμένος ἀπὸ φιλιὰ καὶ χασίς, κοιμότανε μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ γόνατα τῆς ὡραίας Κιρκασίας.

Λὰ ἶλ λάχ, ἶλ ἀλλάχ, βὲ Μωχάμετ ρε[illegible] ἶλ οὖλ λάχ !...

Μετάφραση **Ν. Ἀδάκρυτος**

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ ΚΙ' Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΗΣ

Ἡ αὐτοκράτειρα Ἐλισσάβετ τῆς Ρωσσίας, παρ' ὅλη τὴν τεραστία της δύναμι, δὲν μπόρεσε ὡστόσο νὰ ἐμποδίσῃ καὶ τὰ νειᾶτα της νὰ περάσουν. Ἐγέρασε κι' αὐτή, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, κι' ὅσο γερνοῦσε, τόσο πιὸ ἄσχημη γινόταν. Μολαταῦτα δὲν ἤθελε νὰ παραδεχθῇ τὸ γεγονὸς αὐτὸ καὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ μιλάῃ γιὰ τὴν καλλονή της καὶ γιὰ τὰ νειᾶτα της. Οἱ αὐλοκόλακες ἀντελήφθησαν τὴν ἀδυναμία αὐτὴ τῆς βασιλίσσης των καὶ ἐφρόντιζον νὰ τὴν βεβαιώνουν διαρκῶς ὅτι ἡ καλλονή της καὶ ἡ νειότης της ἐνίκησαν τὸν χρόνο. Ἕνας μόνον δὲν μποροῦσε νὰ τῆς πῇ ψέμματα καὶ αὐτὸς ἦταν ὁ καθρέφτης της. Αὐτὸς μόνον εἶχε τὸ θάρρος νὰ τῆς δείχνῃ ὅτι τὰ νειᾶτα της εἶχαν παρέλθει πιὰ ἀνεπιστρεπτεί. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ὅμως κ' ἡ αὐτοκράτειρα ἔχασε κάθε ἐκτίμησι ποὺ τοῦ εἶχε.

— Δὲν ξέρω, ἔλεγε, τί ἔπαθε τώρα τελευταῖα αὐτὸς ὁ καθρέφτης. Δὲν μὲ καθρεφτίζει τὸ ἴδιο ὅπως καὶ πρῶτα...

Ἔβγαλαν λοιπὸν τὸν καθρέφτη ἀπὸ ἐκείνη τὴν μεριὰ καὶ στὴν θέσι του ἔβαλαν ἕναν νέο. Διάλεξαν τὸν πιὸ καλὸ καὶ πιὸ γυαλιστερὸ ἀπὸ ὅλους τοὺς καθρέφτες. Κι' αὐτὸς ὅμως παρουσίασε στὴν αὐτοκράτειρα ἀκριβῶς τὴν ἴδια εἰκόνα σὰν τὸν πρῶτον. Ἡ αὐτοκράτειρα τότε θυμωμένη εἶπε :

— Πάει !... Δὲν μποροῦν πιὰ νὰ κάνουν καλοὺς καθρέφτες. Ὅλοι εἶνε θολοί. Δὲν ἀξίζουν νὰ τοὺς κρεμάῃ κανεὶς στὴν καμαρά του γιατὶ ἀρκεῖ νὰ τοὺς κοιτάξῃ κανεὶς γιὰ νὰ θυμώσῃ. Ὅλα τὰ ψεύτισαν τώρα. Στὴν ἐποχή μου ἦσαν ὅλα καλύτερα.

Ὁ ἄτυχος καθρέφτης λοιπὸν ξεκρεμάστηκε κι' αὐτὸς ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἡ αὐτοκράτειρα δὲν ξανακοιτάχθηκε πιὰ σὲ καθρέφτη.

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΣΚΙΑΙΣ

(Δραματικὴ Σκηνὴ)

Ἡ σκιὰ τοῦ Βασιλῆ.

Χτυποῦνε τὰ μεσάνυχτα ! Ἀπὸ τοὺς τάφους Ἐβγῆτε
σκιαὶς παραπονιάρηκες, τὸν πόνο σας νὰ πῆτε.

Σκιαὶς Α'. Σ' ἀκοῦμε γέρω Βασιλῆ ! Σιμάσου φτερουγιάζει
ἡ κάθε μας μαύρη σκιὰ ποὺ βαρυναστενάζει.

Σκιαὶς Β'.

Ἀκοῦμε γέρω Βασιλῆ
τὴ μαγεμένη σου λαλιά·
γιατ' ἦσουν δίκαιος στὴ γῆ
καὶ λατρευτὸς στὸν Ἄδη.

Ἡ σκιὰ τοῦ Βασιλῆ.

Γρήγορα ! Νἄρθῃ δὲν ἀργεῖ
ἡ ἄσπλαχνη ἡ χαραυγή,
τοῦ χωρισμοῦ σημάδι.

Σκιαὶς Α'. Ποιοὶ θ' ἀρχινίσουν νεκρικὸ παράπονο νὰ ποῦνε ;

Σκιαὶς Β'. Σεῖς, ποὺ ἀφίσατε ὀρφανὰ στὸν κόσμο νὰ θρηνοῦνε !

Σκιαὶς Α' καὶ Β'.

Προστάτευε καλὲ Θεέ, τὰ ἔρημα παιδιά μας
δὲν ἔχουν ἄλλον ἀπὸ Σὲ τὰ μαῦρα ὀρφανά μας !
Σὲ ποιὸν περίσσεψαν γι' αὐτὰ δύο γλυκὰ λογάκια ;
ποιὸς θὰ σφουγγίσῃ μὲ φιλιὰ τὰ δόλια τους ματάκια ;

Ἡ σκιὰ νέου.

Ἐγὼ δὲν ἄφισα ὀρφανά·
μὲ καίει ἄλλη ἔννοια.
Ἄφισα μάτια γαλανὰ
καὶ χείλη κοραλένια.

Σκιαὶς Α'.

Αὐτὸς δὲν ἄφισε ὀρφανά !

Σκιαὶς Β'.

Ἄφισε μάτια γαλανὰ
καὶ χείλη κοραλένια

Σκιαὶς Α' καὶ Β'.

Καὶ χείλη κοραλένια.

Ἡ σκιὰ τοῦ νέου. Παρακαλῶ σε Βασιλῆ !
στοῦ τάφου μου τὴν ἀγκαλιά,
γιὰ πές μου, μὲ λησμόνησε ἡ κόρη π' ἀγαπῶ ;

Ἡ σκιὰ τοῦ Βασιλῆ. Ὁ τάφος κάνει ἕνα
ὅλους ἐσᾶς κ' ἐμένα.
Δὲν ξέρω νὰ σοῦ πῶ !

Ἡ σκιὰ κόρης.

Κ' ἐγὼ δὲν ἄφισα ὀρφανὰ σὰν μέβαλαν στὸ χῶμα·
ἄφισα νιὸ πολεμιστή.
Τοῦ ἤμουνα στὴ γῆ πιστὴ
καὶ εἰς τὸν τάφο ἀκόμα.

Σκιαὶς Α'. Κι' αὐτὴ δὲν ἄφισε ὀρφανὰ σᾶν ἔγυρε στὸ χῶμα·
ἄφισε νιὸ πολεμιστή.

Σκιαὶς Β'.

Τοῦ ἤτανε στὴ γῆ πιστὴ
καὶ εἰς τὸν τάφο ἀκόμα.

Σκιαὶς Α' καὶ Β'.

Καὶ εἰς τὸν τάφο ἀκόμα !
. . . . . .
(Μουσικὴ)

Σκιαὶς Α' καὶ Β'. Γιὰ ἰδὲς τὰ δύστυχα παιδιά ! στὴ γῆ νὰ χωριστοῦνε
μὲ τῆς ψυχαὶς π' ἀγάπησαν, χωρὶς νἀνταμωθοῦνε !...

Ἡ σκιὰ τοῦ Βασιλῆ.

Γιὰ πές μου νιέ, τί ἤσουνε στὸν κόσμο τὸν ἀπάνω ;

Ἡ σκιὰ τοῦ νέου. Ἀρματωλός, πολεμιστής, ἤμουνα πρὶν πεθάνω·
γιὰ τὴν Πατρίδα τὴ γλυκειὰ
μ' ἔφαγε μαύρη τουφεκιά.

Ἡ σκιὰ τοῦ Βασιλῆ.

Πές μου, τί μάτια εἶχες νιά ;

Ἡ σκιὰ τῆς κόρης.

Εἶχα τὰ μάτια οὐρανιό,
χρυσάφι στὸ κεφάλι...

Ἡ σκιὰ τοῦ Βασιλῆ.

Σκιαὶς ἀπαρηγόρητες ! ζυγῶστε ἡ μιὰ τὴν ἄλλη !

Σκιαὶς Α' καὶ Β'.

Γιὰ ἰδὲς τὰ δύστυχα παιδιά ! στὴ γῆ νὰ χωριστοῦνε,
κ' ἐδῶ νἀνταμωθοῦνε !...

Αἱ σκιαὶ τοῦ νέου καὶ τῆς κόρης.

Εἶνε γλυκὸς κι' ὁ θάνατος· εἶνε γιορτὴ στὸν Ἄδη !
ὅταν ψυχαὶς π' ἀγαπηθοῦν σμίξουνε στὸ σκοτάδι !...

Σκιαὶς Α'. Εἶνε γλυκὸς κι' ὁ θάνατος !

Σκιαὶς Β'. Εἶνε γιορτὴ στὸν Ἄδη !

Σκιαὶς Α'. Ὅταν ψυχαὶς π' ἀγαπηθοῦν σμίξουνε στὸ σκοτάδι !...

Σκιαὶς Α' καὶ Β'. Στὸ σκοτάδι !

. . . . . .

(Ἀκούεται τὸ σήμαντρον τοῦ ὄρθρου)

. . . . . .

Ἡ σκιὰ τοῦ Βασιλῆ.

Χτυπάει τὸ ἄγριο σήμαντρο ἀπὸ τὸ ρημοκκλῆσι !...
Σκιαὶς παραπονιάρηκες ! ὁ τάφος νὰ σᾶς κλείσῃ !...

Ὅλαις ἡ ἄλλαις σκιαίς.

Χτυπάει τὸ μαῦρο σήμαντρο ἀπὸ τὸ ρημοκκλῆσι !...
Ἤρθ' ἡ στιγμὴ τοῦ χωρισμοῦ ! ὁ τάφος θὰ μᾶς κλείσῃ...

Ἡ σκιὰ τοῦ Βασιλῆ. Ὁ τάφος !

Ὅλαις ἡ σκιαίς. Ὁ τάφος !...

Δ. Γρ. Καμπούρογλους